

DECIZIE

13 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Elena Covalenco,

Judecători - Ion Guzun, Liliana Catan, Iurie Diaconu, Iurie Bejenaru,

judecând în ședință, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al frontului Transkaukazian din 24 octombrie 1942, în privința lui

Fradis Lev XXX, născut în anul 1902, originar din or. Chișinău.

Termenul de examinare a cauzei:

11 iulie 2018 - 13 noiembrie 2018.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al frontului Transkaukazian din 24 octombrie 1942, Fradis Lev, a fost condamnat în baza art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR, cu aplicarea sancțiunii art. 58-2 Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani.

2. Inculpatul Fradis L. a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, fiind mobilizat în armata roșie, în septembrie 1942 printre ostașii brigăzii de construcție, sistematic a desfășurat agitație și propagandă antisovietică de ordin contrarevoluționar îndreptată împotriva activităților desfășurate de partidul și guvernul sovietic. A calomniat armata roșie și gospodăriile colhoznice, laudând în același timp, sistemul capitalist și viața oamenilor din România fascistă.

În ședința de judecată, inculpatul Fradis Lev a declarat că la 7 iulie 1942 a fost mobilizat în armata roșie și incorporat în batalionul de construcție unde a lucrat până la data arestării. În timpul exercitării serviciului militar deseori, fiind întrebat de ostași despre modul de viață a românilor, el le răspundea la toate întrebările puse, totodată, făcând comparație cu viața oamenilor din URSS, aducând și exemple. A susținut că le-a vorbit despre faptul că disciplina în armata română a fost mai bună decât în armata roșie, totodată, a criticat comportamentul necivilizat al soldaților ruși.

3. Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru a declarat recurs în anulare invocând temeiul prevăzut de art. 452 alin. (1), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al trupelor NKVD al frontului Transkaukazian din 24 octombrie 1942, în privința lui Fradis Lev, cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui.

În argumentarea recursului în anulare recurentul indică:

- potrivit prevederilor art. 453 alin (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept

comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată;

- în corespundere cu art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, prin viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată se înțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru apărarea Drepturilor omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale;

- în materialele dosarului nu se conțin probe ce ar confirma că inculpatul Fradis Lev ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre lichidarea, subminarea sau slăbirea puterii de stat ori săvârșirea unor infracțiuni contrarevoluționare, după cum prevede dispoziția art. 58-10 alin. (2) Cod penal al RSFSR;

- sentința de condamnare în privința inculpatului Fradis Lev a fost pronunțată exclusiv în baza declarațiilor inculpatului, nefiind cercetate și alte probe;

- instanța de judecată a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie;

- hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Fradis Lev în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

4. Judecând recursul în anulare în baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Hotărârile irevocabile de condamnare pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, numai în cazurile prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Potrivit art. 3 pct. a) din Legea privind reabilitarea victimelor represiunilor politice din 08 decembrie 1992 (cu modificările ulterioare), prevede, că urmează a fi declarate nevinovate și reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice pe teritoriul actualei Republici Moldova, precum și cetățenii Republicii Moldova, supuși represiunii politice pe teritoriul altui stat, condamnate pentru „activitate contrarevoluționară”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Fradis Lev, a fost condamnat la 24 octombrie 1942, prin sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al frontului Transkaukazian, pentru desfășurarea agitație și propagandă antisovietică de ordin contrarevoluționar, în lipsa apărătorului, fără a le fi respectat dreptul la apărare.

Rezultă că, instanța a ignorat în mod vădit principiile și normele unanim recunoscute și fundamentale ale unui proces penal echitabil, conform cărora orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, de către o instanță imparțială, care va hotărî asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa, avînd dreptul să fie asistat de un apărător, nefiind obligat să dovedească nevinovăția sa.

Ținînd cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată

motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Fradis Lev, cu casarea acesteia și, în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanelor la răspundere penală și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare de pe rol devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 457, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul în anulare declarat de Adjunct al Procurorului General, Mircea Roșioru, casează total sentința Tribunalului militar al trupelor NKVD al frontului Transkaukazian din 24 octombrie 1942, în privința lui **Fradis Lev XXX**, cu încetarea procesului penal și reabilitarea acestuia.

Decizia este irevocabilă.

Decizia publicată integral la 13 noiembrie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Iurie Bejenaru